

Leiðbeiningar vegna samantektar og afgreiðslu á tillögum sveitarstjórna um sérstök skilyrði (sérreglur) vegna byggðakvóta á fiskveiðiarinu 2025/2026

Í 5. mgr. 10. gr. laga nr. 116/2006, um stjórn fiskveiða, er að finna ákvæði er varða skilyrði um úthlutun aflaheimilda í einstökum byggðarlögum. Ráðherra setur almenn skilyrði fyrir úthlutun með reglugerð. Almennar reglur um úthlutun byggðakvóta til fiskiskipa á fiskveiðiarinu 2025/2026 eru í [reglugerð nr. 1334/2025, um úthlutun byggðakvóta til fiskiskipa á fiskveiðiarinu 2025/2026](#). Í framangreindri reglugerð eru tilgreind almenn skilyrði fyrir úthlutun aflamark er að finna

Ráðherra getur heimilað á grundvelli rökstuddra tillagna sveitarstjórna að sett verði sérstök skilyrði fyrir úthlutun aflaheimilda í einstökum byggðarlögum er víkja frá eða eru til viðbótar hinum almennu skilyrðum enda séu þau byggð á málefnalegum og staðbundnum ástæðum og í samræmi við hagsmuni viðkomandi byggðarlaga.

Í 7. mgr. 10. gr. laga nr. 116/2006, um stjórn fiskveiða, eru ákvæði er varða skilyrði um skyldu til að landa til vinnslu innan hlutaðeigandi byggðarlaga og getur ráðherra heimilað á grundvelli rökstuddra tillagna sveitarstjórna að sett verði sérstök skilyrði fyrir úthlutun aflaheimilda í einstökum byggðarlögum er víkja frá eða eru til viðbótar hinum almennu skilyrðum enda séu þau byggð á málefnalegum og staðbundnum ástæðum.

Ráðherra getur því á grundvelli framangreindra heimilda byggt á tillögum sveitarstjórna sem víkja frá ákvæðum í almennu reglunum sem er að finna í framangreindri reglugerð.

Nánari upplýsingar um málsmeðferð á tillögum sveitarstjórna er síðan að finna í 3. gr. reglugerðarinnar. Þar er ákvæði um fjögurra vikna frest fyrir sveitarstjórnir til að skila tillögum og ákvæði um kynningu ráðuneytis á tillögum sveitarstjórna á vefsíðu ráðuneytisins.

Til upplýsingar þá verður ferli á afgreiðslu tillagna sveitarfélags um sérreglur vegna byggðakvóta í byggðarlaginu eftirfarandi:

Málsmeðferð sveitarstjórna

Sveitarstjórn tekur saman tillögur, telji hún þörf á því, og rökstuðning að sérreglum vegna byggðakvóta. Sveitarstjórn fjallar um tillögurnar á fundi og bókað er um afgreiðslu málsins í fundargerð. Erindi með tillögum með áritun sveitarstjórna ásamt afriti af fundargerð er sent rafrænt til innviðaráðuneytis á tölvupóstfangið irn@irn.is.

Málsmeðferð ráðuneytis

1. Ráðuneytið tilkynnir viðeigandi sveitarstjórn um úthlutun byggðakvóta til byggðarlaga innan sveitarfélagsins á grundvelli ákvæða reglugerðar nr. 1333/2025, um úthlutun byggðakvóta til byggðarlaga á fiskveiðiarinu 2025/2026.
2. Erindi sveitarstjórna um beiðni á setningu sérreglna berst ráðuneytinu ásamt tillögu að sérreglum.
3. Ráðuneytið móttækur erindið og undirbýr kynningu á tillögu sveitarfélags.
4. Kynning á tillögum sveitarstjórna. Ráðuneytið birtir tillögu sveitarstjórna á vef ráðuneytisins í sjö daga og óskar eftir athugasemdum varðandi tillögu viðkomandi sveitarstjórna.
5. Ráðuneytið móttækur athugasemdir vegna tillögu sveitarstjórna fyrir viðkomandi byggðarlag og undirbýr kynningu á athugasemdum.
6. Ráðuneytið metur hvort rökstuðningur tillagna sveitarstjórna sé fullnægjandi eða hvort um annmarka sé um að ræða á tillögu sveitarstjórna vegna viðkomandi byggðarlaga m.t.t. afgreiðslu hennar. Ef svo er þá er sveitarstjórn tilkynnt um slíkt og gefinn kostur til úrbóta á innsendri tillögu.
7. Ráðuneytið tekur tillögu sveitarstjórna til efnislegar meðferðar. Við mat ráðuneytisins verður sérstaklega lítið til rökstuddra tillagna sveitarfélags um að víkja frá skilyrðum á grundvelli málefnalegra og staðbundinna ástæðna enda séu þau í samræmi við hagsmuni viðkomandi byggðarlaga. Ráðuneytið kannar hvort aðstæður hafi breyst í viðkomandi byggðarlagi sem gefi tilefni til að fallast á eða hafna tilteknum atriðum í tillögum sveitarstjórna. Bent skal á að þótt tiltekna tillögur að sérreglum hafi verið staðfestar af matvælaráðuneytinu á fyrri fiskveiðiarum er það ekki vísbending um að sambærilegar tillögur að sérreglum muni verða samþykktar af innviðaráðuneytinu fyrir viðkomandi byggðarlag/byggðarlög fyrir fiskveiðarárið 2025/2026 þar sem ráðuneytinu ber að taka afstöðu til hverrar tillögu fyrir sig með hliðsjón af málefnalegum og staðbundnum ástæðum og í samræmi við hagsmuni viðkomandi byggðarlaga í hverju tilviki fyrir sig.
8. Ráðuneytið skrifar fundargerð um afgreiðslu erindis.
 - a. Ráðuneytið staðfestir að fullu tillögu sveitarstjórna um sérreglur.
 - b. Ráðuneytið staðfestir að hluta tillögu sveitarstjórna um sérreglur.
 - c. Ráðuneytið hafnar tillögu sveitarstjórna um sérreglur.Ráðuneytið sendir bréf til sveitarstjórna um niðurstöðu ásamt rökstuðningi á afgreiðslu. Ef ástæða er til þá er sveitarstjórn gefin kostur til úrbóta á innsendri tillögu.
9. Auglýsing sérreglna fyrir viðkomandi byggðarlag/byggðarlög er send Stjórnartíðindum til birtingar. Ráðuneytið getur gert leiðréttingar og formbreytingar á tillögum sveitarstjórna ef þörf er á ef það er nauðsynlegt m.t.t. málars eða samhengis. Ráðuneytið mun hins vegar ekki leggja til efnisbreytingar á tillögum sveitarstjórna heldur verða slíkar tillögur að berast ráðuneytinu frá viðkomandi sveitarstjórn.
10. Ráðuneytið sendir Fiskistofu fyrirmæli um að auglýsa byggðakvóta til fiskiskipa til umsóknar fyrir viðkomandi byggðarlag/byggðarlög eftir að sérreglur hafa verið birtar í Stjórnartíðindum.

Afgreiðsla Fiskistofu

Fiskistofa auglýsir byggðakvóta fyrir viðkomandi byggðarlag til umsóknar. Í framhaldi af afgreiðslu Fiskistofu á umsóknum er byggðakvóta til einstakra fiskiskipa úthlutað að teknu tilliti til sérreglna sem varða úthlutun ef við á.

Til hagræðingar fyrir sveitarstjórnir hefur ráðuneytið tekið saman form til útfyllingar sem mælt er með að þær noti ef að þær áforma að leggja fram tillögur um sérreglur og rökstuðning vegna þeirra. Athugið að ekki er nauðsynlegt að tillögur sveitarstjórna feli í sér breytingu á öllum ákvæðum 1. gr., 4. gr., eða 6. gr. heldur getur verið um afmarkað frávík eða breytingu að ræða á ákvæði tiltekinnar gr. reglugerðar nr. 1334/2025, um úthlutun byggðakvóta til fiskiskipa á fiskveiðiarinu 2025/2026.

Til hagæðis skal bent á þær reglur sem settar voru á síðasta fiskveiðiári:
[AUGLÝSING nr. 368/2025, um \(1.\) staðfestingu reglna sveitarfélaga um úthlutun byggðakvóta til fiskiskipa á fiskveiðiárinu 2024/2025.](#)
[AUGLÝSING nr. 393/2025, um \(2.\) staðfestingu reglna sveitarfélaga um úthlutun byggðakvóta til fiskiskipa á fiskveiðiárinu 2024/2025.](#)

Eyðublað og leiðbeiningar vegna tillögu sveitarstjórnar að sérstökum skilyrðum fyrir úthlutun byggðakvóta til fiskiskipa á fiskveiðiárinu 2025/2026	
Til útfyllingar fyrir þau sveitarfélög sem óska eftir að senda inn tillögu að sérstökum skilyrðum.	
Ef sveitarfélög óska ekki eftir að sérstök skilyrði verði sett þá er mælt til þess að innviðaráðuneytinu verði send yfirlýsing þess efnis.	
Sveitarfélag:	Súðavíkurhreppur
Tillaga varðar hluteigandi byggðarlag/byggðarlög:	Súðavíkurhreppur
Dagsetning staðfestingar sveitarstjórnar á tillögu:	Súðavík 13. febrúar 2026. Jafnframt skal senda afrit af fundargerð sveitarstjórnar þar sem ákvörðun vegna tillagna að sérreglum er samþykkt til ráðuneytisins. Sérstaklega skal tekið fram að ekki er nægjanlegt að senda ákvörðun nefndar er varðar ákvörðun heldur þarf samþykkt sveitarstjórnar að liggja fyrir.
Tillaga varðandi breytingu á almennum skilyrðum (ákvæði 1. gr.)	
Tillaga varðandi breytingu á almennum skilyrðum (ákvæði 1. gr.)	Öllum byggðakvóta Súðavíkurhrepps (Súðavíkur) verður úthlutað til frístundaveiða til skipa og báta sem að öðru leyti uppfylla skilyrði reglugerðarinnar. Miðað er við skip og báta skráða í Súðavík 1. júlí 2024. Byggðakvóta skal landað í Súðavíkurhöfn og til vinnslu á staðnum
Rökstuðningur varðandi breytingu á almennum skilyrðum (ákvæði 1. gr.)	Úthlutun byggðakvóta er fyrir fiskveiðiárið 2025/2026 - 30 þorskígildistonn ásamt 30 tonnum sem eru eftirstöðvar fyrri úthlutana fyrir Súðavíkurhrepp. Byggðakvóti Súðavíkurhrepps hefur dregist saman undanfarin ár úr 105 tonnum fiskveiðiárið 2020/2021, en eftir eru því tæplega 30% af þeirri úthlutun. Ýmislegt hefur komið upp á varðandi bæði sjósókn og sókn í byggðakvóta. Einkum hafa krókaflamarksbátar sóst eftir byggðakvótanum en ekki fengið eða gengið að samningum til vinnslu. Hefur því ítrekað verið úthlutað í flokk krókaflamarksbáta sem ekki hafa nýtt úhlutaðan byggðakvóta. Að jafnaði hefur verið úthlutað í þrjá staði: Í flokk krókaflamarksbáta, í flokk frístundabáta og svo til skipa- og báta yfir 100 brl. Reynslan hefur verið sú að frístundaveiðibátar hafa nýtt sinn kvóta og svo skip- og bátar yfir 100 brl. að einhverju leyti. Byggðakvóti á að vera til farsældar fyrir atvinnusvæðið og byggja undir fiskvinnslu í landi, þjóna þannig tilgangi sínum og nýttast um leið heimaflota í því byggðarlagi sem honum er úthlutað. Framlegðin af úthlutun til frístundaveiðibáta í Súðavík hefur verið hvað mest, en úthlutun þar hefur að öllu leyti verið nýtt og vinnslusamningar gerðir við fiskvinnslu á staðnum (í þeirri mynd sem hún er). Þá hafa tilfallandi störf fylgt starfsemi frístundaveiði þannig að framlegðin skilar sér til Súðavíkurhrepps í formi útsvars, löndunargjalda og fasteignagjalda vegna starfseminnar.
Tillaga varðandi breytingu viðmiðunar um úthlutun til fiskiskipa (ákvæði 4. gr.)	
Tillaga varðandi breytingu viðmiðunar um úthlutun til fiskiskipa (ákvæði 4. gr.)	Eins og fram kemur í viðkomandi reglugerð um úthlutun byggðakvóta til fiskiskipa á fiskveiðiárinu 2025/2026 nr. 1334/2025, í 4 gr., eru viðmið fyrir úthlutun byggð á afla sem landað er í hverjum flokki og greint niður á viðkomandi báta og skip. Í Súðavík er lítil útgerð og einungis fastur heimafloti um 3-5 krókaflamarksbátar og jafnframt allt að 16 bátar sem sækja í frístundaveiðar. Undanafarin ár hefur verið úthlutað í þrjá staði, í skip og báta um 100 brl., krókaflamarksbáta og svo til frístundaveiða. Þar sem einungis bátar sem stunda frístundaveiðar hafa fengið vinnslusamning við fyrirtæki á staðnum og hafa lagt upp sinn afla í Súðavík er eðlilegast að úthluta til þeirra til þess að ná fram markmiði með byggðakvóta. Því er lagt til að allur byggðakvóta fari í þann flokk, enda var sá pottur skertur verulega sem sú atvinnugrein hefur getað sótt í. Óskað er eftir því að fá samþykkt að víkja frá grunnreglugerðinni og úthluta einungis í flokk frístundaveiða enda styðja löndunartölur það.
Rökstuðningur varðandi breytingu viðmiðunar um úthlutun til fiskiskipa (ákvæði 4. gr.)	Sjá rökstuðning hér fyrir framan.
Tillaga varðandi breytingu á löndunarskyldu eða vinnsluskyldu (ákvæði 6. gr.)	
Tillaga varðandi breytingu á löndunarskyldu eða vinnsluskyldu (ákvæði 6. gr.)	Samkvæmt því sem lagt er upp með í sérreglum fyrir byggðakvóta Súðavíkurhrepps er ekki farið fram á breytingar eða undanþágur frá þessu ákvæði.
Rökstuðningur varðandi breytingu á löndunarskyldu eða vinnsluskyldu (ákvæði 6. gr.)	Nei, ekki farið fram á það.
Tillögur sveitarstjórnar sendist rafrænt til innviðaráðuneytis á töluþótfangið irn@irn.is .	

A. Sveitarstjórnar Súðavíkurhrepps
Bræð. Þórunn